

Veðranes og burturkast!

Fyrirspurningarnir frá J. Lindenskov um Veðranesætlanina umframt reglugerð viðv. vandamiklum burturkasti.

Á lögtingsfundi 3. februar í ár setti Jákup Lindenskov lögtingsmaður fram fyrirspurning til landsstýrismenninar Eilíf Samuelsen og Torbjørn Poulsen viðvíkjandi ávikavist Veðranesprojekтинum og trygdartiltekum um viðvíkjandi vandamiklum burturkasti.

Veðranes-ætlanin

Spurt var viðvíkjandi Veðranesprojekтинum um landsstýrið hevur nakra ætlan um at lata Orkuráðið kanna tað sonvenda Veðranes-projektið i mun til »Eiði 1 og 3«.

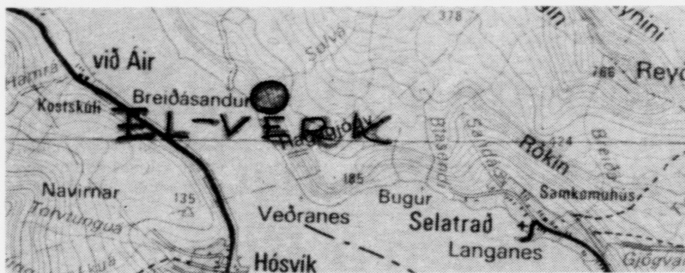
tey nógvu tøl, ið sveima i luftini hesum viðvíkjandi og sum eru litið itekilig og avgjørt torskild.

Viðari i viðmerkingunum sigur Jákup Lindenskov, at vit hava fingið at vita, at útbyggingin av sonvenda »Eiði 1 og 3« uppi i 130 metra hædd vil geva eina orkumongd upp á 28 milljónir kilowattimar — meðan tað samlaða fyriliggjandi útbyggingarprojektið gevur 57 milj. kwt.

Harafturimóti vil Veðranesprojektið, sum liggur uppi i 300 m. hædd, geva 40 milj. kwt.

Uppaftur verður nevnt, at ein útbygging av økjum Eiði, (40) Millum Fjarða (20) og Funningur (40) vil geva 100 milj. kwt. — um útbyggingin á hesum økjum eisini verður uppi á 300 m. i staðin fyri 130 metrum.

Og tá 300 metrar verður nevnt, so er hetta tí, at

í viðmerkingunum til uppskotið ávisir Jkaup Lindenskov áneyðirnar fyri tøk av lendi til útbyggingin av orkumegini, tá samfelaðsá hugamál tala fyri hesum.

Men drúgva orðaskiftið i seinastuni um orkuútbyggingina i sini heild i Føroyum og tær ójvnu niðurstøður um, hvat rættast er at gera hesum viðvíkjandi, benda á, at avgjörður áhugi man vera fyri at fáa fram i ljósmála einhvørjar nýggjar upplýsingar, ið fáast kunnu um hetta stórmál.

Fyrirspurningurin um Veðranesprojektið samanbórið við ætlanina hjá SEV um Eiði 1 og 3 er ikki minst átroðkandi vegna

køinir meta, at tað er her, mesta orkan fæst burturúr.

Ein tíðandi spurningur i øllum ehsam máli er hetta, at vit kemma náttúruna sum minst.

— Annað tíðandi er, at útbyggingin sum verður framd, gerst sum minst náttúrukrevjandi.

Ein triðji spurningurin má eisini vera sjálvsagdur — at vit sum mest brúka okkara egnu arbeiðskreftir, handverkarar — arbeiðarar — verkfrøðingafyrirtekur.

Hetta eru spurningar sum koma at hanga sum leysir endar, um vit ikki fáa eina lættfatuliga frágreiðing um hesi tøl, sum samfelaðið kemur at

standa aftanfyrir — og sum tí ikki má bera brá av, at her er farið lætt um á nakran hátt.

Sum óbeinleis svar uppá fyrirspurning Jákup Lindenskov's, upplýsir Torbjørn Poulsen, at arbeiðsbólkurin sum i sini tíð varð settur til at kanna spurningin um umhvørvisvernd á haviðum okkara, nú hevur lagt álít fram i málinum.

Málið hevur síðan verið viðgjørt av donsku myndugleikunum, sum fyri kortum hava handað landsstýrinum hetta til endaliga stóðutakan.

Landsstýrismaðurin upplýsir, at støða nú skal takast til, um sokallaða Marpolkonventionin skal

setast i gildi i Føroyum og um skyldurnar sambært hesari skulu lukast við kgl. fyriskipan — við øðrum orðum, um danska lógin skal setast i gildi eisini fyri Føroyar, tó við smærri broytingum, ella um setast skal i verk serstøk lögtingslóg um dálkan av havinum.

Uppskot um lóg sambært kgl. fyriskipan fyriliggur og fyrireikingararbeiði er gjørt av arbeiðsbólkinum til uppskot um móguliga lögtingslóg, upplýsir landsstýrismaðurin at enda.

Jákup Lindenskov ávisir i hesum sambandi til tá áherðslu, aðrar tjóðir leggja í, at krøv sum skyldur sambært Marpolkonventionini verða hildin at endaliga avgörðin i hesum máli kann fáa alstóran týðning fyri eitt nú føroyska tangaskipaflootan.

I svari sínum á tingi 15. februar visir landsstýrismaðurin á tað stóra arbeiði, ið gjørt er i sini heild til tess sum frægast at røkka skilabestu niðurstøðum viðvíkjandi orkuútbygging i sini heild.

Visir á setanina av serstakum ráð, ið dugna kundi landsstýrinum i hesum málum. Viðari verður vist á ta serkønu hjálpi, ið norska verkfrøðingarfelaðið A.B. Bredal A/S hevur veitt i samband við vatnmegisútbyggingarætlaninar.

Grundað á hetta rúgvusmikla tilfar umframt orðaskifti i bløðum og útvarpi og serstaks lögtingsorðaskifti um spurningin, hevur landstýrið seinni givið SEV heimild

til at fara undir ta vatnorkuútbygging, ið nevnd verður »Eiði 1 og 3«, treytað av, at SEV fær tey neyðugu loyvi til vega.

Um Veðranesætlanina sigur landsstýrismaðurin, at Orkuráðið alsamt hevur fylgt við tí orkuorðaskiftinum ið frammi hevur verið i fjølmiðlunum og at Orkuráðið, longu undan áheitan landsstýrisins um gjøllari kannan av Veðranesætlanini, hevði tikið stig til fyrireikan av slikari kanning.

Eilíf Samuelsen landsstýrismaður sigur at enda i svarinum til fyrirspurning Jákup Lindenskov's, at kanningin av Veðranesætlanini verður framd so skjótt, sum til ber, og at úrslitini verða tøk, so skjótt landsstýrið hevur fingið hesi og viðgjört tey.

Vit hava litla vitan um, hvat verður burturkastað og sum rennur á sjógv av slikum evnum frá ídnaðarlondunum i Europa.

Tað má vera ein meginuppgáva, at vit sum mest byrgja fyri, at sjókið verður órógvad av slikum evnum, sum menn vita, bera i sær tynandi avleiðingar.

Tað er livsgrundarlagið, sum kann verða máað undan okkum, um vit her ikki eru á varðhaldi.

Á sumri 1983 var umhvørvismálaráðharrin spurður um, hvørji stig hann vildi taka til tess at forða fyri móguligum hótandi avleiðingum av slikum burturkasti og útleiðingum — og um hann vildi skipa fyri, at eftirlit var á hesum øki.

Forsætirráðharrin svaraði, at hann á vitjan síni i Føroyum i juli 1983 vildi tingast við landsstýrið um hesar spurningar.

I svari sínum á tingi 15. i hesum til henda álvars-spurning upplýsti landsstýrismaðurin stutt og greitt, at málið sum ætlað var at viðgera undir vitjan forsætisráðharrans i Føroyum seinasta summar, als ikki hevði verið til umrøðu i hesum viðfangi.

Hvi, upplýsir landsstýrismaðurin ikki óðrvisi enn so, enn at vísa til svar legmans i líkandi fyrirspurningi til lögtingsmann Petur Reinert.

Jákup Lindenskov spyr

Torbjørn Poulsen svarar

Eilíf Samuelsen svarar